

فصلنامه داخلی کارآفرینی

آموزشی | پژوهشی | خبری | تحلیلی

شماره ۲۰۵ | زمستان ۹۹

انجمن علمی دانشجویی
مرکز آموزش علمی کاربردی
فرهنگ و هنر واحد ۱۱ تهران

کارآفرینی ۱۱

فصلنامه داخلی کارآفرینی

آموزشی | پژوهشی | خبری | تحلیلی

شماره ۲۰ | زمستان ۹۹

کارآفرینی ۱۱

انجمن علمی دانشجویی
مرکز آموزش علمی کاربردی
فرهنگ و هنر واحد ۱۱ تهران

مرکز آموزش علمی
کاربردی فرهنگ و هنر
واحد ۱۱ تهران

فصلنامه داخلی کارآفرینی ۱۱

زمستان ۹۹

شماره مجوز انتشار نشریه کارآفرینی ۱۱

۹۷/۱۰/۰۹/۱۳۵

زمینه فعالیت: انجمن علمی دانشجویی طراحی لباس

سر دبیر: عفت جمشیدی

مدیر مسئول: آرش سپاس مقدم

مدیر هنری و طراح گرافیک: مهسا قادری

اعضا تحریریه: مینا چناری، سید حمید جوکار، نسرین
دانش یزدی، فرشاد یحیایی سهرابی

همکاران تحریریه: سکینه براتی، شمسی کاکاوند

نشانی: میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی کوچه رشتچی
ساختمان شماره ۸، ۱۰، ۱۲

شماره تماس:

۶۶۴۳۶۰۹۶

AC.IR.WWW.UASTF11

فهرست مطالب:

سخن سردبیر

خیاطی با متد مولر

معرفی برند هاکوپیان

اخبار مرکز

معرفی برند کاجیران

شناخت پارچه ترمه

سخن سردییر

آغاز هر نشریه مانند طلوعی نوین در عرصه آگاهی و دانش است، به ویژه در زمینه علوم انسانی اجتماعی و رفتاری که جایگاه چالش های بزرگ و تعیین کننده می باشد. علم کارآفرینی باعث تعادل و تعالی جامعه پیشرفت و رفاه اقتصادی، تبادلات بین المللی و نظایر آنها میشود. ضرورت بومی سازی علوم انسانی و اجتماعی در عصر حاضر است. این نوع از دانشها و معارف بشری از یک سو ریشه در عمق فرهنگ دارد و از دیگر سوی به تعریف انسان در آن فرهنگ مربوط می شود. لذا یافته های علوم مذکور زمانی کارآمد و سازنده خواهد بود که با مبانی فکری و فرهنگی جامعه ما سازگار باشد، جامعه ای که وجه تمایز اصلی آن از سایر جوامع هویت ایرانی - اسلامی است. با عنایت به اهداف مجله درج مقالات مرتبط با مبانی کارآفرینی و نقد و بررسی آنها و اشارات تربیتی، موقعیتی می آفریند تا امکان مقایسه میان دیدگاه ها و منظرهای رشته های مختلف در حیطه تمامی شاخه ها به طور دقیق به عمل آید و ظرفیت های مکنون و کمتر شناخته شده شغل های متفاوت در معرض نگاه پژوهشگران قرارگیرد.

آرش سپاس مقدم

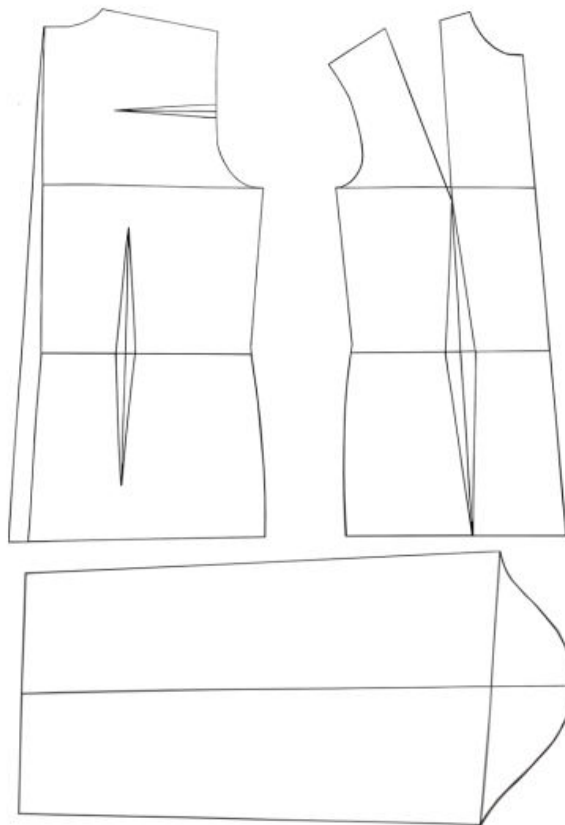
خیاطی با متد مولر

پیچیدگی و همچنین ظرافت این روش است در متد خیاطی مولر یاد می گیرید که چگونه که سبب افزایش بسیار زیاد میزان دقت در الگوهای لباس را (مردانه، زنانه، بچگانه) را خیاطی میشود کاملاً فیت و متناسب بدست آوردید. روش مولر شامل مراحل اندازه گیری، طرح و کشیدن الگو در خیاطی به روش مولر تجهیزات مذکور در ذیل میباشد و در بهبود وضعیت محصول نهایی اعم از مورد نیاز است شلوار، پیراهن، کت و ژاکت ایفای نقش مینماید. خط کش، گونیای بزرگ، پیستوله، گونیای اشل روش آموزشی مولر بر مبنای آموزش از طریق و خط کش پیستوله اشل، همچنین کاغذ برش هدایت بوده و برای آموزش شخصی افراد از مناسب و با کیفیت برای طرح و ایجاد الگو؛ مرحله ی آغازین تا مراحل بسیار پیشرفته همچنین مطابق با دیگر روش های الگو سازی ی طراحی و الگو برداری برای طراحان لباس، به قیچی، مداد، نوار چسب و نوار اندازه گیری الگوسازان، طراحان مد، هنرجویان، دانش آموزان مناسب و افراد حرفه ای در زمینه ی دوخت صنعتی کاربرد دارد.

امروزه و در دنیای مد و لباس، لباس هایی مد نظر برخی از افراد قرار دارند که بصورت صنعتی (با دوخت صنعتی و کارخانه ای) در بازار موجود نیستند و یا در صورت موجود بودن نظر این افراد را جلب نمی کنند.

اصول خیاطی با مولر

متد خیاطی مولر روشی آلمانی است و دلیل انتخاب این روش توسط مشتریان و خیاطان ایرانی عبارتست از اینکه فرم بدن آلمانی ها به ساختار بدنی ایرانی ها نزدیک است هر چند که در مبنای سبزه استخوان بندی درشت تری دارند ولی الگو و ساختار این دو ملت بسیار به هم نزدیک است، امروزه با استفاده از خیاطی با متد مولر می توان به آسانی و دقت الگوی مد نظر خود را طراحی نموده و لباس مد نظر سلیقه ی خود را بر تن کنید در روش مولر نیاز چندانی به انجام پرو قبل از اتمام کار دوخت احساس نمیشود به دلیل مورد توجه قرار گرفتن بسیار زیاد روش مولر به خاطر سادگی این متد سهل الفهم بودن، عدم

الگوسازی برای شلوار به روش مولر و پسران

جلد دوم

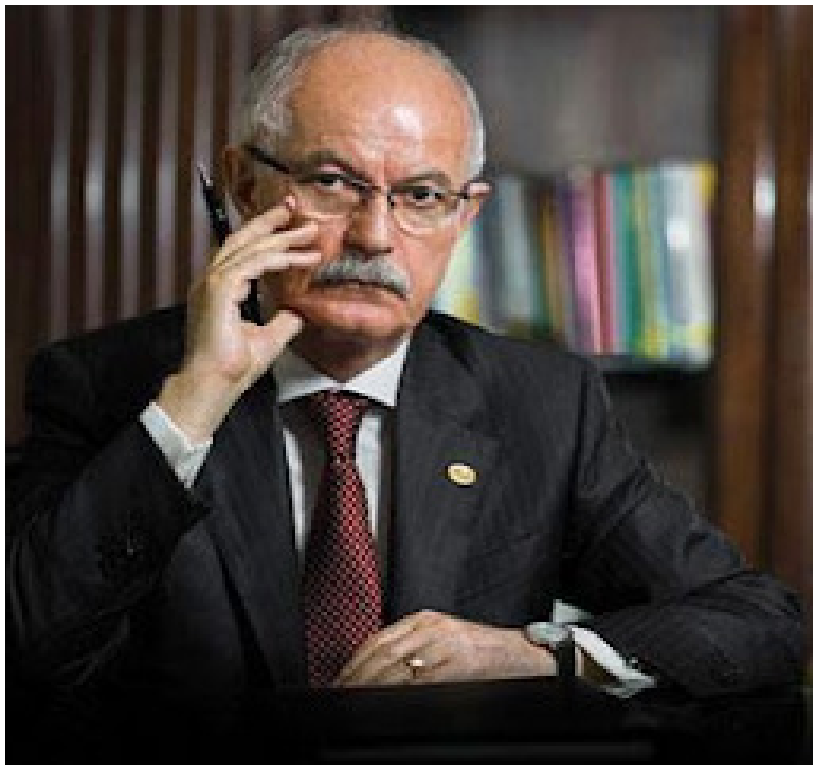
مارگارت اشتیگر
لوئیز کرلوپ

ترجمه و تألیف: نیره یونسی

«نازک دوزی»

طراحی مدل های مختلف شلوار
رسم الگوی پایه‌ی (اولیه‌ی) شلوار
و مدل سازی

چاپ نهم

معرفی برند هاکوپیان

داستان هاکوپیان

از اواخر دوران حکومت قاجار، با سفر شاهان قاجار و عده‌ای از روشنفکران آن زمان به دیار فرنگ تغییرات اندکی در لباس پوشیدن ایجاد شد و در پی آن حرکت‌هایی در طراحی و دوخت پوشاک پدیدار گردید، از جمله اولین چرخ خیاطی را مظفرالدین شاه به همراه یک خیاط قفقازی به عنوان سوغات از فرنگ به تهران آورد تا لباس درباریان بوسیله چرخ دوخته شود و این موضوع حکایت از آن دارد که در آن دوران، تمام لباس‌ها با دست دوخته می‌شد.

در تاریخ آمده که نخستین کت و شلوار به سبک امروزی در دوران احمد شاه به ایران آورده شده و به تدریج با گرایش مردان ایرانی به ویژه روشنفکران و اعیان و اشراف به لباس امروزی، حرفه خیاطی رونق گرفت و استادکارانی مانند مارتیو توتونیان و هوسپ طاطاوسیان که به ایشان خیاط‌باشی هم می‌گفتند در دربار قاجار فعال و معروف شدند. مارتیو توتونیان در کشورهای مختلف چند نشان دریافت نموده بود. ناصرالدین شاه نیز نشان شیر و خورشید را به ایشان اهداء کرد.

اما طراحی و دوخت پوشاک در عصر حکومت پهلوی تحت تأثیر مدرنیته غرب قرار گرفت و فرهنگ مصرف پوشاک در ایران تغییر یافت و به تبع آن، طراحی و دوخت لباس با تحول همراه گردید. گرچه این تغییر دستوری رابطه جامعه، به ویژه طراحان پوشاک و پارچه را از تاریخ پر بار ما در این رشته قطع کرد ولی علی‌رغم وقوع جنگ جهانی دوم و اشغال کشور، یک رشد چشمگیر در این حرفه صورت گرفت بطوری که در کمتر از ۵۰ سال

شرکت واحد صنعتی پوشاک هاکوپیان اولین و بزرگ‌ترین طراح و تولیدکننده تمام صنعتی پوشاک در ایران است. سومبات هاکوپیان، بنیان‌گذار این شرکت از دوران نوجوانی وارد حرفه خیاطی شد و پس از سال‌ها تجربه در سال ۱۳۴۹ کارگاه کوچکی را در تهران تاسیس کرد. در ابتدای دهه ۸۰ آن کارگاه با هدف‌گذاری‌های بلند مدت و اندیشمندانه تبدیل به یک شرکت صنعتی و کسب و کاری خانوادگی شد.

هاکوپیان در حال حاضر دارای ۲۳ فروشگاه زنجیره‌ای در سراسر کشور است. کلیه محصولات در سراسر کشور به طور هم‌زمان و با قیمتی یکسان عرضه می‌شود، محصولات هاکوپیان با نگاهی ویژه به جزئیات جلوه‌ای از سه باور اصلی شرکت شامل وقار، زیبایی و کیفیت است. این محصولات با استفاده از بهترین پارچه‌های انگلیسی، ایتالیایی، آلمانی و ترک به دست خیاطان کار آزموده و با سرپرستی کارشناسی ایتالیایی است.

نه تنها خیاطی به عنوان یک صنف قوی شکل گرفت بلکه رشته طراحی پوشاک به صورت محدود وارد آموزش عالی شد، و با تأسیس اولین کارخانه‌های تولید پوشاک، گام‌های صنعتی نیز برداشته شد

سومبات هاکوپیان بنیان‌گذار هاکوپیان از نیمه دوم دهه چهل وارد مد و مدسازی شدند و در اواخر دهه چهل با یک آکادمی مد در اروپا ارتباط برقرار نموده و نشریات آن را بطور مرتب دریافت کردند، که این رابطه تا به امروز ادامه دارد. در اوایل دهه پنجاه، هنر مد و مدسازی به ویژه در پوشاک زنانه از طریق نمایش زنده مد در اماکن عمومی مانند سالن هتل‌ها، از کنج خانه‌ها خارج و به میان مردم آمد. در اوایل دهه پنجاه مدل‌های آقای هاکوپیان به ویژه در رشته مردانه به روی صحنه آمد و در سال ۱۳۵۳ در فستیوال مد برگ‌ریز، مدل‌های ایشان در طراحی و دوخت اول شد و در پی آن در سال ۵۴ با ارائه مجموعه‌ای از مدل‌های زنانه و مردانه گامی بلند در مد لباس ایران برداشتند که تا آن زمان در ایران سابقه نداشت.

علی‌رغم جوان بودن آقای هاکوپیان و شرکت هاکوپیان، این برند در بین مشتریان جایگاه ویژه‌ای بدست آورد و برای ادامه موفقیت در آینده یک برنامه بلند مدت طراحی و تنظیم شد. در سال ۱۳۵۷ انقلاب ایران به پیروزی رسید و طبق روال همه انقلاب‌ها، تغییرات در تمامی ابعاد به ویژه در بعد فرهنگی به وقوع پیوست و فرهنگ مصرف لباس به طور موقت تغییر نمود و عده‌ای به این باور رسیدند که مد و لباس به شکل آن روز در جامعه جایی نخواهد داشت و از طرف دیگر با شروع جنگ تحمیلی این اندیشه بیش از پیش تقویت گردید به‌طوری‌که در اوایل دهه ۶۰ کارخانه‌های لباس دوزی که عمدتاً در اختیار دولت قرار داشتند با تعطیلی مواجه شدند. ولی آقای هاکوپیان با آگاهی از تاریخ انقلاب‌ها به ویژه از جنگ جهانی دوم، دریافتند که چگونه بعد از جنگ و تثبیت انقلاب همه چیز به ویژه هنر طراحی لباس به شرایط عادی باز می‌گردد و هم چنین تجربه کشورهای اروپایی این پیش‌نگری را محقق نمود، به‌طور نمونه کشور ایتالیا بعد از جنگ جهانی دوم با چنان سرعتی در این رشته حرکت نمود که پیشرفته‌ترین کشورهای دنیا در این رشته مانند انگلیس و فرانسه را پشت سر نهاد.

با توجه به اعتقاد راسخ ایشان در پیشرفت این حرفه، برای جلوگیری از تعطیلی کارخانه‌های دولتی همکاری‌های موفقیت آمیزی انجام شد و علی‌رغم محدودیت‌هایی که برای بخش خصوصی در آن زمان جریان داشت، شرکت هاکوپیان از حرکت باز نایستاد و با ابتکارات بسیار خلاق طرح‌های خود را در نمایشگاه‌های بین المللی بازرگانی که در تهران برگزار می‌شد ارائه کرد و غرفه‌های ما همیشه مورد توجه بازدیدکنندگان

داخلی و خارجی قرار می‌گرفت و این امر ما را بیش از پیش به آینده امیدوارتر می‌نمود

تا دهه ۷۰ شرایط برای فعالیت بخش خصوصی همچنان محدود بود و در آن هنگام مدرسه عالی سمیه که امروز دانشگاه شریعتی است برای ارتقاء سطح علمی خود در رشته الگوسازی و مدل‌سازی از آقای هاکوپیان درخواست همکاری نمود که ایشان پذیرفتند و اولین دوره کلاس‌های ویژه را برای مدرسين آن مدرسه عالی برگزار نموده و از این طریق یک سیستم نوین اروپایی جایگزین روش‌های کهنه و فرسوده و غیر کارا شد و چند ترم نیز به تدریس دانشجویان پرداختند. مدتی بعد، از دانشگاه الزهرا دعوتی در همین زمینه دریافت کردند و چند سالی در آن دانشگاه تدریس نموده و همان سیستم نوین اروپایی را از طریق تدوین جزوات تخصصی و حرفه‌ای آموزش دادند که در کل سیستم آموزش عالی در این رشته تحول چشمگیری ایجاد نمود در پی این تحولات آموزشی در مقطع عالی، برای اولین بار رشته مهندسی پوشاک در دانشگاه امیرکبیر دایر شد که بار دیگر از ایشان دعوت به همکاری بعمل آمد و ایشان نهایت همکاری را انجام داده و به مدت ۳ یا ۴ ترم در آن دانشگاه به آموزش دانشجویان پرداختند

در دهه ۸۰ ما با انتشار کاتالوگ‌های خود در هر فصل، مدل‌های کاملاً خلاق خود را ارائه نموده‌ایم. این حرکت موجب یک جهش عمده در مد و صنعت پوشاک کشور گردید. در گامی دیگر در راستای هویت بخشیدن به هنر طراحی و مدسازی برای اولین بار در ایران، با همکاری عده‌ای از اساتید محترم دانشگاه الزهرا، انجمن طراحان لباس و پارچه تشکیل گردید و آقای هاکوپیان به عنوان نخستین رئیس هیئت مدیره آن انجمن انتخاب شدند در بعد هنری با توجه به اصل تنوع‌طلبی در پوشش که اکثر مردم جهان به آن گرایش یافته‌اند، هاکوپیان موفق گردیده که با آفرینش زیبایی‌های گوناگون پاسخگوی این نیاز همگانی در سطح کشور باشد. خشنودیم از اینکه که هرگز از مد به عنوان فریاد و جنجال استفاده نکرده‌ایم و همیشه وقار و زیبایی را هدف اصلی قرار داده‌ایم، چرا که از نظر اجتماعی بر این باور بودیم و هستیم که جوانان ما با فرهنگی غنی و با وقار رشد کرده‌اند و نباید دچار هرج و مرج شوند، زیرا امروزه لازمه موفقیت و پیشرفت، نظم و آرامش در اندیشه و کار می‌باشد.

نمایشگاه لباس ایرانی اسلامی کاری از انجمن فرهنگی رشته طراحی لباس

معرفی برند کاجیران

تاریخچه و معرفی

کارخانجات چرخ خیاطی ایران کاجیران در سال ۱۳۵۹ با هدف تولید چرخ خیاطی و گلدوزی برقی خانگی و صادرات آن به سراسر جهان از سوی بخش خصوصی تاسیس شد، این کارخانه در شهر صنعتی البرز- قزوین احداث گردید.

تا زمان تاسیس این کارخانه، کشورمان فاقد تکنولوژی تولید چرخ خیاطی بود و نیازهای داخلی از طریق واردات این محصول تامین می شد. بهمین دلیل و به منظور دریافت تکنولوژی این محصول قراردادی با کمپانی معروف فاف آلمان که از قدمت و اعتبار بالایی برخوردار بود منعقد گردید. احداث ساختمانها و سالنها به تدریج آغاز و تا قبل از سال ۱۳۷۰ آماده نصب ماشین آلات و تجهیزات گردید. همزمان، ماشین آلات تولیدی نیز به سازندگان آلمانی سفارش داده شد.

سرانجام در سال ۱۳۷۰ این کارخانه با حضور وزیر صنایع سنگین وقت و با بهره برداری از خط مونتاژ و ساخت ۲ مدل چرخ خیاطی افتتاح گردید. نصب ماشین آلات تولیدی نیز تا سال ۱۳۷۴ به اتمام رسید و تولید داخلی این محصول نیز از همین زمان آغاز شد. پروژه خودکفایی در کمتر از ۲ سال به ثمر نشست و محصول داخلی ساخت متخصصین کشورمان به بازار عرضه گردید. به منظور تنوع بخشیدن به محصولات، تکنولوژی ژانومه ژاپن نیز در سال ۱۳۷۷ دریافت و تولید این محصول نیز در دو مدل با نام یاسمین آغاز شد.

بعد ها شرکت کاجیران با اشراف و تسلط به تکنولوژی تخصصی خود و اجرای طرح خودکفایی با حدود ۸۵ درصد ساخت داخل به تولید این محصول پرداخته و تا کنون ادامه داده است.

در حال حاضر ۲۱ مدل چرخ خیاطی نیو لایف، یاسمین و ژانینا با کیفیت، با کارایی بسیار خوب و با قیمت های متفاوت در داخل کشور تولید و به بازارهای داخلی و خارجی عرضه می شود. یک مدل چرخ رایانه ای هم در دست طراحی و ساخت داخل است که به زودی به مرحله تولید خواهد رسید. با برنامه ریزی هایی که انجام شده تا دو سال آینده تعداد مدل های چرخ های تولیدی این کارخانه به ۲۵ مدل خواهد رسید. استقبال مصرف کنندگان طی سال های اخیر موجب شده تا محصولات این شرکت بیش از ۹۰ درصد بازار مصرف داخلی را به خود اختصاص دهد. با توجه به خدمات پس از فروش گسترده، ضمانت نامه های دوساله و آموزش رایگان همچنین تامین قطعات یدکی فراوان محصولات این شرکت مورد توجه خریداران قرار گرفته است. ظرفیت تولید این کارخانه که تنها کارخانه در خاورمیانه و مجهز به مدرن ترین ماشین آلات و آخرین تکنولوژی است سالانه یکصد هزار دستگاه چرخ خیاطی در یک نوبت و شیف است که تا سیصد هزار دستگاه در سال قابل افزایش می باشد. قابل توجه است که هم اکنون حدود ۸۰ کارخانه برای ساخت تعدادی از قطعات چرخ با این شرکت همکاری دارند و هنوز هم برای تولید کنندگان دیگری که بتوانند در حد استاندارد به ساخت قطعات بپردازند جایگاه های مناسبی وجود دارد. یکی از مهم ترین اهداف بنیان گذاران این کارخانه از ابتدا بین المللی کردن این شرکت و صدور محصولات آن یعنی صادرات به سایر کشورها بود. به همین دلیل از سال ۱۳۷۶ با ایجاد واحد صادرات، بازاریابی و تحقیق بازار در تمام قاره های جهان آغاز شد، خوشبختانه بدلیل کیفیت بالای محصولات استقبال چشمگیری از سوی بازرگانان خارجی از محصولات این شرکت به عمل آمد و طی مدت کوتاهی محصولات آن به بیش از ۳۵ کشور جهان صادر شد و تا هم اکنون نیز این استقبال پا برجا باقیمانده و همه ساله کشورهای جدیدی به حوزه های صادراتی آن اضافه می شود. احداث خط مونتاژ محصولات کاجیران در آلمان و با مشارکت یک شرکت آلمانی، با نام تجاری گریترنر، زمینه بسیار مساعدی را جهت صادرات به کلیه کشورهای جهان فراهم کرده است که میتوان گفت یکی از مهمترین حوزه های صادراتی آن کشور روسیه و چند کشور بزرگ دیگر است. هم اکنون اگرچه نزدیک به یک سال از ترور سید محمد جعفر سبزواری مدیر عامل شرکت کاجیران از سوی تروریست ها در کشور عراق می گذرد ولی این شرکت توانسته با پشتکار و با تلاش شبانه روزی بازارهای صادراتی بزرگی را از جمله ۲۸ کشور اروپایی و آسیایی نصیب خود کند که در زیر به آنها اشاره میشود.

در حال حاضر محصولات این شرکت به ۲۸ کشور اروپایی و آسیایی نظیر انگلستان، ایتالیا، فنلاند، عربستان سعودی، کویت، امارات متحده کشورهای آسیای میانه صادر می شود. با کشورهای کلمبیا، کوبا و سوریه مذاکراتی

در جریان است و به گفته مسئولان این شرکت در کشورهای عراق، لیبی، مراکش، کانادا، سودان، استرالیا و قرقیزستان نیز بازاریابی شروع شده است علاوه بر اینها شرکت برای صدور چرخ به اقصی نقاط جهان برنامه های وسیعی تدارک دیده است. یکی از بزرگ ترین افتخارات شرکت کاجیران ارائه خدمات پس از فروش گسترده در سراسر ایران و مناطق صادراتی است. هم اکنون حدود ۳۰۰ مرکز مجهز خدمات پس از فروش در سراسر ایران مسئولیت خدمات رسانی به مشتریان این شرکت را به عهده دارند. قطعات یدکی فراوان و در دسترس بودن این مراکز موجب گردید تا مصرف کنندگان چرخ خیاطی محصولات شرکت کاجیران را به سایر محصولات مشابه ترجیح دهند. شرکت کاجیران چند سالی است که طراحی و تولید یک مدل چرخ خیاطی الکترونیکی را در دست اقدام دارد که نمونه سازی های اولیه آن انجام شده و کارشناسان شرکت همچنان در حال بررسی ارتقاء و بهینه سازی آن میباشند. افزایش کیفیت و حجم تولیدات نیز از دیگر برنامه های آینده شرکت پر افتخار کاجیران میباشد. امروز در حالی که ما بهترین چرخ خیاطی دنیا را به تولید می رسانیم و در مطرح ترین بازارهای خارجی عرضه می کنیم، می بینیم که در بازار، انبوهی از برندهای مختلف چرخ خیاطی وجود دارند که به اسم چرخ خیاطی صنعتی با تعرفه بسیار پایین وارد کشور شده اند. قاچاق فقط این نیست که شما کالایی را مخفیانه وارد کشور کنید، بلکه دور زدن و سوءاستفاده از قانون برای ورود برخی کالاها نیز قاچاق محسوب می شود.

سؤال اینجاست که در چنین شرایطی سیاست گذار چه اقدامی باید انجام دهد و با توجه به این که تیم اقتصادی دولت را افرادی صاحب نظر تشکیل می دهند، چه انتظاراتی از آنها می توان داشت؟ به نظرم بهتر است سیاست گذار در ابتدا خود را به جای تولیدکننده بگذارد (که هیچ وقت این اتفاق نمی افتد) و ببیند او در چه فضایی اقدام به تولید کالای خود می کند. یک تولیدکننده بنگاه متوسط مجبور است ماهانه حقوق و مالیات صدها کارگر را به موقع بپردازد، حق بیمه آنان را پرداخت کند، انواع مالیات ها از جمله مالیات بر ارزش افزوده را بپردازد، تسهیلات بانکی را با سود بالا دریافت کند و در نهایت کالای خود را در فضایی عرضه کند که ثبات در اقتصاد و تصمیم گیری ها وجود ندارد. در چنین شرایطی برخی تولیدکنندگان مجبور به حفظ خطوط تولید خود هستند و با توجه به فضای موجود نه قادر به سرمایه گذاری های بیشتری و نه مایلند کسب و کارشان را توسعه دهند. سیاست گذاران اقتصادی کشور گاه در

ما باز کار

برخی تحلیل‌های اقتصادی عنوان می‌کنند که بازار باید رقابتی باشد و در بازار رقابتی محصولات عرضه شود. ای کاش این اتفاق بیفتد، اما پرسش اینجاست که آیا فقط با برداشتن تعرفه‌ها و باز گذاشتن درهای واردات، بازار رقابتی شکل می‌گیرد؟ طبیعتاً به دلیل برخی سیاست‌گذاری‌های دولتی، تولیدکنندگان امروز دچار برخی مشکلات در بازاریابی، فروش و صادرات شده‌اند. تا زمانی که اصلاحات ساختاری در اقتصاد ایران اتفاق نیفتد، هرگونه اقدامی منجر به تعطیلی کارخانه‌ها و ورود کالا به قیمت بسیار بالا و کیفیت پایین خواهد شد. البته به تازگی فضایی به وجود آمده که سیاست‌گذاران اقتصادی کشور به دنبال حل مشکلات اساسی اقتصاد ایران هستند. طبیعتاً با حل این مشکلات، همه بخش‌های تولید منتفع خواهند شد و دیگر تولیدکنندگان کار خود را تعطیل نمی‌کنند.

ما معتقدیم اگر سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی به‌درستی صورت گیرد، همه بخش‌های تولید از آن بهره می‌برند، اما وقتی سیاستی اشتباه در کشور به اجرا درآید، همه مردم ضرر آن را خواهند داد و در نتیجه کشور با رکود اقتصادی مواجه می‌شود. تعطیل شدن کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی در کشور چیزی جز بیکاری و افزایش معضلات اجتماعی را در پی نخواهد داشت. فقر که گسترده شود، ایمان نیز از بین می‌رود و برخی برای تأمین مایحتاج خود به طور طبیعی از زندگی شرافتمندانه فاصله می‌گیرند و به دزدی و قارت اموال دیگری رو می‌آورند. آیا هرگز از خود پرسیده‌اید چرا این همه بزهکاری اجتماعی بالا رفته و کیف‌قاپی و دزدی رواج پیدا کرده است؟ این موضوع به این خاطر است که توان مالی خانواده‌های ایرانی کاهش یافته و برخی برای تأمین مایحتاج خود مجبورند دست به چنین اقداماتی بزنند. از این رو بهتر است دولت از سرمایه‌گذاری‌هایی که برای تولید در کشور صورت گرفته، حمایت لازم را به عمل آورد، راه صادرات را تسهیل کند و در راه به روی کالاهای قاچاق و واردات غیرضروری ببندد.

شناخت پارچه ترمه

در گذشته ترمه را با دست می‌بافتند و به آن «انگشت‌باف» می‌گفتند؛ اما در حال حاضر تولید آن نیمه دستی است و همه این پارچه را با نام ترمه می‌شناسند.

در یزد این پارچه اهمیت ویژه‌ای دارد. مردم این دیار پارچه ترمه را به عنوان پشتوانه مالی، نسل اندر نسل در جهیزیه دختران جای داده‌اند. در ایام محرم پارچه‌های ترمه دست‌باف، زینت بخش علم‌های دسته‌های عزاداری می‌شوند و تا آخر ایام عزای بر روی آنها باقی می‌مانند.

تاریخچه ترمه و ترمه بافی همه به خوبی می‌دانیم که راه ابریشم از حاشیه کویر مرکزی عبور می‌کرده و شهر یزد نیز در این مسیر قرار داشته است. پارچه و منسوجات مهم ترین کالاهایی بودند که در منطقه خرید و فروش می‌شدند و بازار بسیار خوبی نیز داشتند.

ترمه هم از آن دسته پارچه‌های قدیمی است که نمی‌توان قدمت مشخصی را برای آن در نظر گرفت. از تاریخچه ترمه تا قبل از سال ۹۰۰ هجری قمری سندی در دست نیست و تنها نشانه‌های این هنر و صنعت از دوره صفویه به بعد بر جای مانده است. در مورد خاستگاه ترمه اختلاف نظر بسیاری وجود دارد. برخی بر این باورند که ترمه در کشمیر متولد شده و از آنجا به ایران راه یافته است؛ اما عده دیگری ایران را زادگاه

ترمه، یکی از انواع پارچه‌های نفیس ایرانی است که همه آن را با نقش بته جقه می‌شناسند. الیاف بسیار لطیف، تار و پود این دست‌بافته با ارزش را تشکیل می‌دهند و رنگ‌های مختلفی از آن در دنیای صنایع دستی یافت می‌شود. ترمه را در شهرهای مختلفی تولید می‌کنند؛ اما نامش بیشتر با یزد پیوند خورده و مرغوب‌ترین نوع آن در این شهر بافته می‌شود. با نگاهی به پشت پارچه ترمه می‌بینید که پود در این قسمت به صورت آزاد است و تراکم زیادی دارد؛ اما روی پارچه کاملاً صاف و یکدست به نظر می‌رسد. ترمه را از مواد اولیه مختلفی همچون کرک و پشم یا ابریشم می‌بافند و در آن از طرح‌ها و نقش‌های متنوعی استفاده می‌کنند. در فرهنگ لغت دهخدا این پارچه به این صورت توصیف شده است: پارچه نفیسی که از کرک بافند و یا پارچه ابریشمی که قسمتی از شال است و رنگ‌های متعدد و گل و بوته دارد.

برخی ترمه را واژه‌ای هندی می‌دانند؛ به معنی درخت سروی که در حالت خضوع و خشوع در مقابل عظمت الهی سر فرود آورده است. این محصول در گذشته برای تن پوش ثروتمندان و لباس‌های فاخر، اشرافی، پرده، جانماز و خلعتی استفاده می‌شد و امروزه نیز از آن به عنوان پارچه مبلمان، پستی و رومیزی و استفاده می‌شود.

ترمه می دانند.

متن یک سنگ نوشته تاریخی در دهلیز مسجد جامع یزد، حکایت از آن دارد که مردم شهر یزد از سده ها پیش به بافت پارچه های ترمه اشتغال داشته اند. این شهر در روزگاران گذشته یکی از مراکز بزرگ زرتشتیان ایران بود. با ورود اسلام برخی زرتشتیان که اغلب ترمه باف بودند با مهاجرت به هند، پارچه بافی آن دیار را نیز تحت تاثیر خود قرار دادند و موجب پیدایش تحولاتی در آن شدند. بررسی ها نشان می دهد که بته جقه پیش از رونق ترمه بافی در کشمیر وجود نداشت و این مهاجران ایرانی بودند که این طرح کهن را با خود به آنجا بردند. برخی می گویند که شال های پشمی ایران و هند معروف به شال کشمیر، ترمه هایی زیبا و بافته شده از پشم های نرم کشمیری با الیاف بلند بودند. ترمه یا تیرمه واژه های هندی است که معنی درخت سرو خمیده را می دهد. برخی نیز این واژه را دارای ریشه فارسی می دانند و عده ای دیگر ترمه و ترما را معادل شال کشمیری تلقی می کنند.

گفته می شود که این هنر در ابتدای ورود به ایران در انحصار زرتشتیان یزد بود. آنها ترمه بافی را برای دوخت شلوار گبری - نوعی تن پوش مخصوص مجالس جشن و سرور - به کار می بردند و «مَحَرَّمَات» - نوعی شال راه راه - نیز از آن درست می کردند و به کمر می بستند. کم کم سایر مردم یزد و عده ای از کرمانی ها نیز با این هنر آشنا شدند.

در منابع دیگر آمده که بافت ترمه (ترمه بافی) در کرمان آغاز شد و سپس در یزد به حد اعلای خود رسید. برخی می گویند ترمه یزد، همان پارچه بافت کرمان به نام رضا ترکی / ترک بوده که در طول زمان تکامل یافته است.

عده ای دیگر، شال بافان مهاجر از ایران و آسیای میانه را پایه گذاران صنعت شال بافی در این منطقه می دانند و می گویند که بسیاری از طرح هایی که بر شال های هندی دیده می شوند ایرانی هستند که متداول ترین آنها بته جقه است. از کتاب های راجع به تاریخ کشمیر هند چنین بر می آید که منسوجات پشمی کشمیر ریشه بیگانه یا همان ایرانی دارند. با وجود تمام اطلاعات ضد و نقیض شکی نیست که طرح شال های ترمه کشمیر از ایران به این دیار رفته است. عده ای این تصور را دارند که ترمه همان پارچه زربافت است که در طول زمان تغییر نام داده و به شکل امروزی درآمده است. شاید ترمه از لحاظ ساختار کلی بافت و نقش اندازی شباهت بسیاری به پارچه های زری داشته باشد؛ اما دو تفاوت مهم در آنها دیده می شود: مهم ترین تفاوت مواد اولیه آنهاست؛ پارچه های ترمه با الیاف کرک و پشم و گاه ابریشم بودند ولی پارچه های زری از ابریشم و

گلابتون بافته می شدند. تفاوت دوم شکل دستگاه بافندگی و تا حدودی روش بافت این دو پارچه است که شباهت زیادی به یکدیگر ندارند.

از سوی دیگر سابقه پارچه های زری در ایران به قبل از اسلام باز می گردد و این پارچه ها به ویژه در دوران ساسانی به اوج زیبایی خود رسیده اند. در نتیجه بررسی ها می توان گفت که پارچه های ترمه احتمالاً از این گروه پارچه ها به وجود آمده اند و ویژگی هایی را از آنها در خود دارند. بر این اساس، سرچشمه پارچه های ترمه در ایران و در مراکز مهم بافندگی این کشور در دوران تیموری و بعد از آن بوده است. در واقع کمبود و گرانی مواد اولیه پارچه های زری بوده که سبب شده استفاده از الیاف ارزان تر برای بافت پارچه های فاخر مورد توجه قرار گیرد و نوع دیگری از منسوجات سنتی با نقوش منحصر به فرد رایج شود. در آن زمان مهم ترین ویژگی ترمه، طبیعی بودن آن بود که هم در مواد اولیه و هم در نقوش آن مشاهده می شد.

در گذشته پارچه ای به نام شال در یزد بافته می شد که از نظر رنگ و نقوش، شباهت بسیاری به پارچه های ابریشمی کشمیری مربوط به سده های دوازدهم و سیزدهم هجری داشت. در واقع شال های پشمی ایران، ترمه هایی از پشم لطیف یا کرک با الیاف بلند و طرح های تزیینی گوناگون بودند. ترمه را به صورت تِرْمَه و تیرمه نیز می گویند و تِرْمَه و تِرْمَا را معادل شال کشمیری می دانند. شال ها یا همان پارچه های ترمه در کنار زربافت ها به عنوان پارچه های نفیس و گران بها در دوره صفوی محسوب می شوند و در بررسی منسوجات به جا مانده از آن دوره نمونه پارچه های زربافت و ترمه با نقوش مشابه به وفور به چشم می خورد.

از دوره شاه عباس صفوی به عنوان روزگار به اوج رسیدن و شکوفایی صنعت ترمه بافی یاد می کنند چرا که وی طراحان برجسته ای را از چین و ارمنستان به ایران خواند تا ایرانیان بتوانند از هنر آنها استفاده کنند. هنرمندان کشورمان نیز اصول تازه را به کار گرفتند و با ایجاد تغییراتی در پارچه بافی به ویژه ترمه، طرح و نقش هایی چشم گیر ایجاد کردند.

برخی پژوهشگران معتقدند که در گذشته به پارچه های ترمه، زری می گفتند؛ یعنی هر دو در آن زمان یک منسوج محسوب شده اند؛ اما این موضوع، مخالفان بسیاری دارد.

بسیاری بر این باورند که این پارچه برای نخستین بار توسط استاد خواجه غیاث الدین علی نقشبند یزدی در حدود ۴۰۰ سال پیش ابداع شده است. وی نقاش، طراح پارچه و بافنده مشهور و صاحب سبک عصر شاه عباس صفوی بود و اداره کارگاه سلطنتی در اصفهان را بر عهده داشت. به واسطه هنر بافندگی او و فرزندان و نوادگانش، یزد در زمان آنها به مرکز پارچه بافی ایران تبدیل و محصولات نساجی آن به هند نیز صادر شد.

در روزگاران گذشته یزد، مواد اولیه مورد نیاز پارچه بافان، در شهر و توسط صنعتگران تهیه می شد. در آن دوران، در قسمت شرقی مسجد جامع یزد بازاری به نام بازار نخ ريسان وجود داشت که در آن مواد اولیه و نخ های ابریشمی مورد نیاز ترمه بافان به فروش می رسید. امروزه این بازار وجود ندارد چرا که بعدها توسط بانیان مسجد جامع خریداری و به ملحقات این مسجد اضافه شد.

در گذشته در هر کوی و برزنی صدای دستگاه های نساجی به گوش می رسید و بیشتر آنها در قالب کارگاه های کوچک در مناطقی نظیر گردفرامرز، ابرندآباد، مریم آباد، محمودآباد، و اکرم آباد وجود داشتند.

قبل از فرش بافی، مردم کرمان به ترمه بافی مشغول بودند و طرح های قدیم فرش کرمان نیز از طرح های شال (ترمه) این منطقه الهام گرفته شده اند. گسترش صنعت شال بافی و استقبال بسیار از این کالا باعث شد که بیش از دو سوم مردم این دیار به بافتن این پارچه روی بیاورند و روزی کسب کنند.

ترمه در گذشته توسط انگشتان دست بافته می شد و به آن انگشت باف می گفتند در این زمان ترمه باف برای بافتن یک تکه کوچک از این پارچه زمان زیادی را می گذاشت؛ اما کم کم با آمدن دستگاه های مخصوص این کار راحت تر شد. ترمه بافی اکنون در حال منسوخ شدن است و تنها در یزد، کاشان، کرمان و تهران آن هم به صورت محدود کارگاه هایی برای بافت این پارچه دیده می شود.

